

ONTWERP VAN DECREET OVER DE BOVENLOKALE CULTUURWERKING**Samenvatting**

Het decreet van 15 juni 2018 betreffende de bovenlokale cultuurwerking is het belangrijkste beleidskader voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap in de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport heeft als doel om de participatie in cultuur-, jeugd- en sportbeleid te ondersteunen, verrijken en versterken. Het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid is het beleidskader voor de ondersteuning van het Lokaal Cultuurbeleid.

Het voorliggend ontwerp van decreet over de bovenlokale cultuurwerking vertrekt vanuit dezelfde krachtlijnen als het decreet van 15 juni 2018 en heeft tot doel om een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde cultuurwerking uit te bouwen, te stimuleren, te optimaliseren en participatie te bevorderen. Het voorliggend ontwerp is een optimalisatie van het decreet van 15 juni 2018 met als leidende principes het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019–2024, de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018, de optimalisatie en heroriëntering van het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport en het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, de herijking van de sectordecreten, de principes van de regiovorming en de fusies van gemeenten.

De eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018 werd geëvalueerd door de administratie. Naar aanleiding van de aanbevelingen van deze evaluatie worden de subsidie-instrumenten van het decreet van 15 juni 2018 geoptimaliseerd. Tegelijk werd de optimalisatie en heroriëntering van het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport en het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid opgestart. Naar aanleiding van deze optimalisatie wordt de subsidielijn 'werkingssubsidies voor lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede' uit het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport, geïntegreerd in voorliggend ontwerp van decreet. In het kader van dezelfde optimalisatie en heroriëntering worden ook de werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie geïntegreerd in het voorliggend ontwerp.

Dit ontwerp van decreet wordt opgesteld in lijn met de herijking van de sectorale cultuurdecreten. De formulering van de terminologie, de vormelijke aspecten en de generieke bepalingen en procedures binnen dit decreet zijn bijgevolg het resultaat van deze harmoniseringsoefening binnen het beleidsveld cultuur. Daarnaast conformeert dit ontwerp van decreet zich ook aan de principes van regioconform samenwerken, zoals bepaald in het Regiodecreet van 3 februari 2023 en werden er enkele wijzigingen doorgevoerd in functie van de fusies van gemeenten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Situering van het bovenlokaal cultuurbeleid

1. Het decreet van 15 juni 2018 betreffende de bovenlokale cultuurwerking (verder het decreet van 15 juni 2018 genoemd) kwam er naar aanleiding van de afslanking van de provincies op het vlak van de persoonsgebonden bevoegdheden. Het wegvallen van dit provinciale intermediaire niveau voor cultuur mocht niet ten koste gaan van de diversiteit in de cultuursector en mocht niet leiden tot verschraving van het landschap. De inhoudelijke ondersteuning, de stimulansen voor kwaliteit en innovatie en de domeinoverschrijdende bovenlokale samenwerkingen werden daarom geclusterd en gecontinueerd middels het decreet van 15 juni 2018.

Het decreet van 15 juni 2018 heeft tot doel een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerking te bouwen, te stimuleren en te optimaliseren; en de cultuurparticipatie te bevorderen en te versterken. Hiervoor focust dit decreet op de ontwikkeling en verspreiding van praktijken van culturele organisaties die een werkend antwoord kunnen bieden in de bovenlokale context.

De uitgangspunten van het decreet van 15 juni 2018 zijn:

- Culturele sectoren en disciplines, waar zij een bovenlokale meerwaarde bieden, ondersteunen en stimuleren tot transversaliteit: kunsten, cultureel erfgoed, sociaal-cultureel werk, circuskunsten, amateurkunsten;
- Het verbindende karakter van het bovenlokale veld tussen het lokale cultuurbeleid en het Vlaamse niveau (de sectordecreten) erkennen en versterken;
- Aandacht voor regionale verschillen;
- Stimuleren van samenwerkingen met andere beleidsdomeinen (onderwijs, welzijn, toerisme, economie, sport, ruimtelijke ordening, onroerend erfgoed, ...);
- Aandacht voor innovatie en vernieuwende voorbeeldwerkingen.

Het decreet van 15 juni 2018 voorziet daarvoor in drie subsidie-instrumenten:

- Projectsubsidies voor bovenlokale cultuurprojecten
- Werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur
- Werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking

In artikel 39 van het decreet van 29 maart 2019 houdende diverse bepalingen in het beleidsveld cultuur werden de subsidies ter vergoeding van de regularisatie van de gesubsidieerde contractuelen stopgezet vanaf werkingsjaar 2024. Het decreet van 29 maart 2019 bepaalt bovendien dat de vrijgekomen middelen aangewend zullen worden voor de uitvoering van het decreet van 15 juni 2018.

Situering van het participatiebeleid

2. Het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (verder het Participatiedecreet genoemd) had als doel de participatie in het cultuur- jeugd- en sportbeleid te ondersteunen, verrijken en versterken.

Het Participatiedecreet is een flankerend en stimulerend decreet. Het regelt geen specifieke sector of een gerichte en afgebakende vorm van ondersteuning, maar het flankert door te versterken en verbeteren wat er zich binnen de verschillende sectoren ontwikkelt. Het stimuleert door ideeën aan te wakkeren en nieuwe methodes of verrassende samenwerkingen mogelijk te maken.

Het Participatiedecreet gaat daarbij uit van twee centrale uitgangspunten:

- 1) Een hefboom zijn voor meer gemeenschapsvorming en meer kansen voor het grote publiek om van cultuur, jeugdwerk en sport te kunnen proeven.
- 2) Een stevige partner zijn voor kansengroepen.

Het Participatiedecreet heeft de volgende doelstellingen:

- 1) Het Participatiedecreet stelt participatie, in zijn verschillende dimensies, steeds als eerste en belangrijkste aandachtspunt;
- 2) Het Participatiedecreet werkt aanvullend en ondersteunend voor de sectoraal georganiseerde decreten en beleidsvoering in de domeinen Cultuur, Jeugd en Sport;
- 3) Het Participatiedecreet werkt sectoroverschrijdend en beperkt zich niet tot ofwel het cultuur-, ofwel het jeugd-, ofwel het sportbeleid;
- 4) Het Participatiedecreet biedt een combinatie van ondersteuningsmaatregelen en omvat het structureel inbedden van de beleidsaandacht voor een aantal specifieke doelgroepen, de verankering van enkele specifieke en sectoroverschrijdende participatie-instellingen en het creëren van een subsidiekader voor vernieuwing rond participatie.

Het Participatiedecreet voorziet op dit moment nog volgende subsidie-instrumenten:

- 1) Structurele subsidies aan participatie-instellingen voor enerzijds de verhoging en verbreding van de participatie en anderzijds voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen;
- 2) Structurele subsidies aan verenigingen met een specifieke opdracht met betrekking tot het verenigingsleven;
- 3) Structurele subsidies aan een vereniging ter bevordering van de culturele en sportieve participatie van gedetineerden;
- 4) Structurele subsidies aan gemeenten om de reguliere bibliotheekwerking uit te breiden tot de gevangenen;
- 5) Projectsubsidies voor projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur, jeugdwerk of sport;
- 6) Structurele subsidies voor lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede;
- 7) Structurele subsidies voor hobbyverenigingen voor de landelijke en op participatie gerichte activiteiten.

Situering van het lokaal cultuurbeleid

3. Het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid (hierna het decreet Lokaal Cultuurbeleid genoemd) verving het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid. Ingevolge het Planlastendecreet moest de Vlaamse overheid diverse sectorale decreten aanpassen aan de nieuwe, vereenvoudigde werkwijze met betrekking tot plan- en rapporteringsverplichtingen voor lokale besturen. Het decreet Lokaal Cultuurbeleid bestendigde het gevoerde beleid, maar ging een stap verder door lokale besturen nog meer verantwoordelijkheid te geven om het beleid op maat in te vullen. Het decreet zorgde voor een vereenvoudiging van de regelgeving door zich te conformeren aan de regels van het Planlastendecreet.

Het decreet Lokaal Cultuurbeleid stelde volgende doelstellingen voorop:

- 1) Aanpassing aan het Planlastendecreet;
- 2) Een integraal cultuurbeleid op gemeentelijk vlak stimuleren door gemeentebesturen een grote beleidsruimte te geven en hen te responsabiliseren voor hun cultuurbeleid;
- 3) Kwaliteitsbevorderend werken door dynamiek en vernieuwing te stimuleren;
- 4) De aandacht voor een duurzaam cultuurbeleid op gemeentelijk vlak vergroten, met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum;
- 5) De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden behouden;
- 6) Voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aparte regeling voorzien;
- 7) De subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht op elkaar afstemmen;
- 8) Conform het witboek Interne Staatshervorming de bevoegdheden die de provincies in de toekomst nog zullen kunnen uitvoeren, decretaal verankeren.

Het decreet Lokaal Cultuurbeleid voorziet momenteel nog volgende subsidie-instrumenten:

- 1) Structurele subsidies aan organisaties met een specifieke opdracht, voor enerzijds de ondersteuning van gemeenten bij de digitale uitdagingen van hun cultuurbeleid en anderzijds voor voorzieningen voor bijzondere doelgroepen;
- 2) Werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan;
- 3) Werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek;
- 4) Een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024

4. In het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 (Parl. St. VI. Parl. 2019-20, nr 31/1) bevestigt de Vlaamse Regering de uitrol van het decreet van 15 juni 2018 en benadrukt ze vooral het transversale aspect. Tegelijk kondigt de Vlaamse Regering de evaluatie aan van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018 en het voornemen om dit desgevallend aan te passen:

“Het decreet bovenlokale cultuurwerking is sinds 1 januari 2019 van kracht. We leggen bij de beoordeling van aanvragen sterk het accent op het transversale aspect. We blijven samenwerking tussen organisaties en lokale besturen en/of intergemeentelijke samenwerkingen hierin aanmoedigen. We monitoren en

evalueren de eerste uitrol van dit decreet op het terrein en passen desgevallend aan.”

In het Vlaamse Regeerakkoord bevestigt de Vlaamse Regering ook dat ze zal blijven inzetten op de verbreding en verdieping van de vrijetijdsparticipatie van alle Vlamingen:

“We blijven inzetten op de verbreding en verdieping van de vrijetijdsparticipatie van alle Vlamingen.”

Beleidsnota Cultuur 2019-2024 en Beleids- en Begrotingstoelichting 2023

5. In de beleidsnota Cultuur 2019-2024 (Parl. St. VI. Parl. 2019-20, nr. 123/1) benadrukt de minister het belang van de bovenlokale schaal en bevestigt hij het verder inzetten op de uitbouw van een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde cultuurwerking. De beleidsnota bevestigt tevens de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018, met een eventuele aanpassing ervan als mogelijk gevolg.

“De bovenlokale schaal – tussen het lokale en het Vlaamse niveau – vormt een ideaal en uiterst operationeel niveau voor stimulerende initiatieven én om samenwerkingen te initiëren, coördineren en continueren. De bovenlokale schaalgrootte maakt het tevens mogelijk om transversaal als bruggenbouwer tussen diverse culturele en niet-culturele sectoren en beleidsdomeinen te fungeren.”

“Met de opstart in 2019 van een nieuw decreet op de bovenlokale culturele werking, tekent het Vlaams cultuurbeleid voor de uitbouw van een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerking. Ik zal de samenwerking tussen organisaties en lokale besturen en/of intergemeentelijke samenwerkingen blijven aanmoedigen, niet in het minst door de nieuwe werkingstoelagen binnen het decreet vanaf 2020 voor de IGS'en. Ik zal mijn administratie vragen om de eerste uitrol van dit decreet te monitoren en te evalueren op het terrein en desgevallend een voorstel van optimalisatie uit te werken.”

De beleidsnota Cultuur wijst erop dat personen met een lager opleidingsniveau, personen in armoede en personen van buitenlandse herkomst nog te weinig participeren aan het cultuur- en vrijetijdsaanbod en herbevestigt daarom het engagement om te blijven inzetten op instrumenten uit het Participatiedecreet. Tegelijk geeft de Beleidsnota cultuur aan de beleidskaders en reglementering te zullen afstemmen op recente evoluties in de sector, door middel van een optimalisatie van het Participatiedecreet.

“Om een relevant en actueel cultuurbeleid te voeren stem ik de beleidskaders en reglementering af op recente evoluties in de sector(en) en de samenleving die een voelbare impact hebben op het culturele veld.”

“Onderzoek wijst uit dat personen met een lager opleidingsniveau, personen in armoede en personen van buitenlandse herkomst nog te weinig participeren aan het rijke Vlaamse cultuur- en vrijetijdsaanbod. Daarom blijf ik inzetten op instrumenten uit het Participatiedecreet zoals de UiTPAS, lokale netwerken en het Fonds Vrijetijdsparticipatie die zowel het lokale aanbod (via de lokale besturen) als het bovenlokale aanbod toegankelijker maken voor mensen in (kans)armoede. Ook andere instrumenten, zoals de Museumpas, kunnen positieve effecten hebben op participatie.”

De beleidsnota Cultuur bevestigt ook de internationale en diverse positie van Brussel en wijst erop dat het Vlaamse culturele leven een onmisbare schakel vormt in het Brusselse cultuurlandschap.

“Het Vlaamse culturele leven vormt een onmisbare schakel in het Brusselse cultuurlandschap. Op het vlak van cultuur, kijk ik naar de internationale en diverse positie van Brussel als sleutelplek. De verwachtingen en ambities ten aanzien van het Vlaams cultuurbeleid in Brussel stel ik scherp, rekening houdend met alle andere institutionele culturele spelers.”

6. De Beleids- en Begrotingstoelichting Cultuur 2023 bevestigt het voornemen om het decreet van 15 juni 2018 te optimaliseren en het Participatiedecreet te heroriënteren.

“Ik heb mijn administratie gevraagd een traject op te zetten voor de optimalisatie van het Decreet bovenlokaal cultuurbeleid. Enerzijds moet de bovenlokale beleidsruimte verkend worden in het kader van de verdere regiovorming en afgestemd worden op referentieregio's en fusies van gemeenten en anderzijds dienen zich in het kader van de heroriënteringsoefening rond het Participatiedecreet beleidsmatige opportuniteiten aan om enkele subsidielijnen te re-alloceren naar het Bovenlokaal Cultuurdecreet.”

7. Het voorliggend ontwerp van decreet houdt vast aan de algemene principes van het decreet van 15 juni 2018 en betreft een optimalisatie van dit decreet. De leidende principes van dit ontwerp van decreet zijn het regeerakkoord, de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018, de principes van het Regiodecreet en de herijking van de drie grote sectordecreten binnen het beleidsveld Cultuur.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

8. Het voorliggende ontwerp van decreet is een optimalisatie van het decreet van 15 juni 2018. Het decreet van 15 juni 2018 kwam tot stand als antwoord op de afslanking van de provincies op het vlak van de persoonsgebonden bevoegdheden.

9. Het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 stuurt aan op de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018 en – afhankelijk van de resultaten van de evaluatie - op een eventuele aanpassing ervan.

Evaluatie van de uitrol van het decreet van 15 juni 2018

10. De administratie evalueerde in 2021 de uitrol van het decreet van 15 juni 2018. Het evaluatierapport wees erop dat het decreet nog erg pril was en dat er op dat moment nog weinig zicht was op de impact van de subsidie-instrumenten op het terrein. Op basis van de evaluatie van de eerste uitrol deed het evaluatierapport enkele aanbevelingen voor de subsidielijnen bovenlokale cultuurprojecten en werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

Voor de subsidielijn bovenlokale cultuurprojecten stelde het evaluatierapport voor om de aanvraagprocedure lichter en eenvoudiger te maken en indien mogelijk de doorlooptijd van aanvraag tot beslissing korter te maken. Daarnaast werd ook de opportuniteit aangestipt om de toelichting bij de begrippen 'bovenlokaal' en

'transversaal' verder uit te werken. Tot slot detecteerde het evaluatierapport de nood aan een meer laagdrempelige ondersteuning voor kleinschalige projecten. Voor de subsidielijne werkingssubsidies voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden wees het evaluatierapport erop dat er nog een groot potentieel is in deze subsidielijne. Daarnaast deed het rapport de aanbeveling om de regelgeving en de administratieve praktijken van verschillende verwante (cultuur)decreten, maximaal op elkaar af te stemmen. Tot slot wees het rapport op de impact van de regiovorming op de huidige en toekomstige intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

11. In uitvoering van de Beleidsnota Cultuur wordt uitgegaan van de volgende krachtlijnen voor de optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid:

a. *Vrijetijdsparticipatie als opdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen*

Het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid bevatten tal van subsidielijnen om, in brede zin, vrijetijdsparticipatie te stimuleren. Het was de verdienste van het Participatiedecreet dat het, bij zijn inwerkingintreding in 2008, over de beleidsdomeinen heen expliciete aandacht voor vrijetijdsparticipatie op de agenda zette en een aantal methodieken en instrumenten ingang deed vinden. Vijftien jaar later stellen we vast dat participatie verankerd is binnen verschillende sectordecreten, hetzij binnen cultuur, hetzij binnen andere beleidsdomeinen. Het illustreert dat men participatiebeleid beschouwt als een kernopdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen. Het is dan ook aangewezen om de methodieken en instrumenten die hun nut hebben bewezen een plaats te geven binnen deze sectordecreten.

b. *Minder versnippering, meer focus en impact*

Momenteel voorzien het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid in tal van zeer uiteenlopende subsidielijnen. In sommige gevallen zijn de middelen die hiertegenover staan eerder beperkt. Daarnaast is soms ook sprake van overlap met andere subsidielijnen. Bovendien zijn er tal van steunpunten en organisaties, erkend en gesubsidieerd vanuit deze decreten, die overheden en actoren op het terrein ondersteunen. Soms werken ze vanuit dezelfde doelstellingen en zijn er raakvlakken in hun opdrachten. Die versnippering in het landschap willen we aanpakken.

c. *Lokale besturen als regisseurs van het participatiebeleid*

Lokale besturen zijn de logische regisseur van een doelgericht participatiebeleid. Ze staan het dichtst bij de burger en hebben het beste zicht op de uitdagingen die zich lokaal stellen op het gebied van vrijetijdsparticipatie. Het beleid wil de lokale besturen dan ook ten volle ondersteunen in die regierol, enerzijds door subsidielijnen waar relevant te focussen op lokale besturen, anderzijds door de ondersteunende actoren uit de bovenbouw ook een duidelijke rol te geven in het ondersteunen van lokale besturen via kennis en expertise op vlak van vrijetijdsparticipatie. Om het Vlaamse beleid zo sterk mogelijk te ontplooiën in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt een specifiek hoofdstuk toegevoegd aan het Bovenlokaal Cultuurdecreet voor de betrokken (sectorale) middelen.

In het kader van deze optimalisatie- en heroriënteringsoefening werd de mogelijkheid onderzocht om het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid op te heffen. Daarbij werd per subsidielijn nagegaan welke optie te verkiezen is:

- 1) overhevelen naar een ander Vlaams beleidsveld of -domein;
- 2) onderbrengen in een ander cultuurdecreet;
- 3) stopzetten van een subsidielijn wegens niet meer doelmatig.

Uit dit onderzoek kwam het voorstel om volgende subsidielijnen uit het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid op te nemen in het voorliggende ontwerp van Bovenlokaalcultuurdecreet:

- 1) uit het Participatiedecreet:
 - de subsidielijn lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede;
- 2) uit het decreet Lokaal Cultuurbeleid:
 - werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan;
 - werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek;
 - een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Herijking van de sectordecreten

12. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media voert op het moment van de totstandkoming van het voorliggende ontwerp van decreet een programma door om de drie grote sectordecreten binnen het beleidsdomein Cultuur te herijken. Het doel hiervan is om de verschillende decreten, uitvoeringsbesluiten en reglementen die door hun historische context allemaal verschillen, (waar mogelijk) te harmoniseren met elkaar, en om de regelgeving dynamischer en atletischer op te bouwen. Het herijkingstraject creëert een algemeen afsprakenkader dat bindend is voor de drie grote sectordecreten en richtinggevend/inspirerend werkt voor de andere cultuurdecreten. Het ontwerp van het geoptimaliseerde Bovenlokaalcultuurdecreet zal bijgevolg rekening houden met het algemeen afsprakenkader rond de juridische opbouw van decreten en besluiten, zoals beslist tijdens het herijkingstraject binnen de administratie. Naast de harmonisering van decretale terminologie, definities en concepten worden in het herijkingstraject ook, waar mogelijk, decretale procedures geharmoniseerd.

Omwille van de verregaande vormelijke veranderingen in functie van de herijking werd ervoor geopteerd om niet te werken met een wijzigingsdecreet, maar om een volledig nieuw ontwerp van decreet voor te leggen.

De regiovorming

13. Het Regiodecreet van 3 februari 2023 (hierna het Regiodecreet genoemd) definieert het concept, het toepassingsgebied, de principes en de gevolgen van regiovorming, en zorgt voor de decretale verankering van de referentieregio's. Om tot een grotere coherentie te komen in de intermediaire structuren en regionale samenwerking te stimuleren, bakent de Vlaamse Regering 15 referentieregio's af waarbinnen alle vormen van intergemeentelijke en bovenlokale samenwerking

plaatsvinden. Het Regiodecreet noodzaakt een aanpassing van het decreet van 15 juni 2018.

Fusies van gemeenten

14. Op 10 juli 2020 keurde de Vlaamse Regering de kadernota Fusies goed met als doel om vrijwillige fusies van gemeenten te stimuleren door middel van een pakket aan stimulerings- en ondersteuningsmaatregelen. Dit beleidskader voor vrijwillige fusies van gemeenten raakt aan tal van Vlaamse beleidssectoren, waaronder het beleidsveld Cultuur omdat de regelgeving moet aangepast worden. Daarom werd afgesproken dat elke beleidssector zou instaan voor het wijzigen van de eigen regelgeving. De kadernota Fusies noodzaakt daarom een aanpassing van het decreet van 15 juni 2018.

Wijzigingen ten opzichte van het decreet van 15 juni 2018

15. Wijzigingen in functie van de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018

- a. Het evaluatierapport wees op de nood aan laagdrempelige ondersteuning. Dit heeft ertoe geleid dat het ontwerp van decreet voorziet in twee subsidielijnen voor bovenlokale cultuurprojecten: enerzijds een laagdrempelige subsidielijn voor kleine bovenlokale cultuurprojecten en anderzijds een subsidielijn voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten.
- b. De aanbeveling om de aanvraagprocedure voor projectsubsidies voor een bovenlokaal cultuurproject lichter en eenvoudiger te maken, heeft ertoe geleid dat het ontwerp van decreet voorziet in een nieuw subsidie-instrument voor projectsubsidies voor kleine, bovenlokale cultuurprojecten. Om deze nieuwe subsidielijn laagdrempeliger te maken, krijgen de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking de opdracht om de inhoudelijke beoordeling van deze kleine cultuurprojecten te verzorgen.
- c. De aanbeveling om de doorlooptijd van aanvraag tot beslissing bij de bovenlokale cultuurprojecten korter te maken, heeft ertoe geleid dat het ontwerp van decreet voorziet in een nieuwe subsidielijn voor kleine bovenlokale cultuurprojecten, die een kortere doorlooptijd zal hebben, doordat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking zullen instaan voor de inhoudelijke beoordeling van de projecten.
- d. De aanbeveling om de toelichting bij het begrip 'transversaal' verder uit te werken, heeft geleid tot een gewijzigde definitie van het begrip 'transversaal samenwerken' zoals opgenomen in artikel 3, 18°.
- e. Het evaluatierapport wees op een groot potentieel voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking. Deze bevinding resulteerde erin dat het ontwerp van decreet voorziet in een sterkere rol voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden door hen enerzijds een rol te geven in de inhoudelijke beoordeling van de kleine bovenlokale cultuurprojecten en anderzijds te voorzien in een grotere financiering die rekening houdt met de verschillen in schaalgrootte. Ook de keuze om de bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie te enten op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale

cultuurwerking is ingegeven door deze vaststelling in het evaluatierapport.

- f. De aanbeveling om de regelgeving en administratieve praktijken van de verschillende verwante (cultuur)decreten op elkaar af te stemmen heeft geleid tot het gelijkschakelen van de looptijd van de subsidieperiodes in dit ontwerp van decreet met het Cultureelerfgoeddecreet en het ontwerp van Jeugddecreet.

16. Wijzigingen in functie van de heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

- a. De subsidielijn werkingssubsidies voor lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede uit het Participatiedecreet wordt geïntegreerd in het Bovenlokaalcultuurdecreet. Vanuit de geest en doelstelling van het Bovenlokaalcultuurdecreet worden enerzijds de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie opgeschaald tot bovenlokale netwerken en anderzijds deze bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie gekoppeld aan de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking. Concreet voorziet dit ontwerp van decreet in een nieuwe subsidielijn werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie. Enkel intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die werkingssubsidies ontvangen voor een bovenlokale cultuurwerking kunnen hierop intekenen. Met deze beleidskeuze worden de beschikbare middelen efficiënter ingezet om tot een slagkrachtiger bovenlokaal participatiebeleid te komen. De beschikbare middelen uit het Participatiedecreet die corresponderen met deze opdracht vormen het budgettaire uitgangspunt bij de toekenning van de werkingssubsidies voor deze opdracht.
- b. De werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om enerzijds een gemeentelijk cultuurbeleid te voeren en anderzijds om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren, worden geïntegreerd in dit ontwerp van bovenlokaalcultuurdecreet. Dit heeft ertoe geleid dat dit ontwerp van decreet een apart hoofdstuk bevat met betrekking tot werkingssubsidies in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Daarin zijn twee subsidielijnen voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad opgenomen. Enerzijds de subsidielijn om een gemeentelijk cultuurbeleid te voeren en anderzijds de subsidielijn om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren.
- c. Tot slot wordt de subsidielijn voor een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zoals voorzien in het decreet Lokaal Cultuurbeleid en de subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de organisatie van een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, zoals voorzien in het Participatiedecreet, geïntegreerd in dit ontwerp van decreet. Daarom voorziet voorliggend ontwerp van decreet een subsidielijn werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

17. Wijzigingen in functie van de herijking van de sectordecreten

Het voorliggende ontwerp van decreet bouwt inhoudelijk voort op het decreet van 15 juni 2018. Toch zijn er tussen beide teksten grote verschillen in vorm en structuur. Dit is het gevolg van de herijking van de sectordecreten, toegelicht in punt 12. Behoudens sectorspecifieke afwijkingen en

bijzonderheden is dit ontwerp van decreet in functie van het herijkingsproces binnen de administratie geharmoniseerd met het Kunstendecreet, het Cultureelerfgoeddecreet en het Decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk. Dit heeft betrekking op de volgende aspecten:

- algemene structuur en opbouw;
- terminologie;
- definities, indien relevant;
- de formulering van de doelstelling en de beleidsinstrumenten;
- de bepalingen met betrekking tot de algemene groepsvrijstellingsverordening;
- de ontvankelijkheidsvoorwaarden;
- de subsidievoorwaarden;
- de delegaties naar de Vlaamse Regering, zowel vormelijk als inhoudelijk;
- de verplichtingen, het toezicht en de maatregelen;
- de expertencommissies;
- de onverenigbaarheden;
- de advisering door de expertencommissies;
- de bepalingen over de gegevensverwerking.

Naar aanleiding van de herijking van de sectordecreten in het beleidsveld Cultuur, wordt in dit ontwerp van decreet, analoog met het Kunstendecreet, het Cultureelerfgoeddecreet en het Decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, het onderscheid gemaakt tussen ontvankelijkheidsvoorwaarden, subsidievoorwaarden, beoordelingscriteria en subsidievereisten:

- ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een aanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, feitelijk meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vergt, resulterend in een ja of nee. Dit wordt beoordeeld door de administratie.
- Subsidievoorwaarden bepalen of een aanvraag al dan niet in aanmerking komt voor een subsidie. Ze houden een, al dan niet gedeeltelijke, inhoudelijke afweging in. Een aanvraag wordt getoetst aan de subsidievoorwaarden bij de beoordeling van de subsidieaanvraag. Subsidievoorwaarden zijn net als de ontvankelijkheidsvoorwaarden binaire voorwaarden, waarop enkel ja of nee kan worden geantwoord. Anders dan bij ontvankelijkheidsvoorwaarden houdt de toetsing van de subsidievoorwaarden een inhoudelijke afweging in, al dan niet door een beoordelingscommissie. Indien dit gebeurt door een beoordelingscommissie kan de toetsing van de subsidievoorwaarden al dan niet voorbereid worden door de administratie. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert in een advies tot niet-subsidiëring. Eens er een subsidie wordt toegekend, wordt een organisatie geacht zich te blijven houden aan de subsidievoorwaarden.
- De beoordelingscriteria zijn de criteria waarop de kwaliteit van de toekomstige werking of het project wordt beoordeeld. Dit zijn steeds inhoudelijke afwegingen waarvoor een bredere kennis van de context en de specifieke disciplines en functies nodig is.
- Subsidievereisten zijn de verplichtingen waaraan moet worden voldaan eens een subsidie is toegekend. Met andere woorden, om een toegekende subsidie te kunnen behouden, of in voorkomend geval het saldo te kunnen ontvangen moet worden voldaan aan de subsidievereisten. De subsidievereisten worden nagegaan bij het toezicht op het verantwoordingsdossier.

18. Wijzigingen in functie van de principes van de Regiovorming

De beslissingen van de Vlaamse Regering met betrekking tot de Regiovorming hebben ertoe geleid dat bij de werkingssubsidies aan intergemeentelijke

samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking de subsidievoorwaarde is toegevoegd dat het samenwerkingsverband in overeenstemming is met de principes van regioconform samenwerken, vermeld in de artikels 6 en 7 van het Regiodecreet van 3 februari 2023.

19. Wijzigingen in functie van fusies van gemeenten

De beslissing van de Vlaamse Regering met betrekking tot de vrijwillige fusie van gemeenten, heeft ertoe geleid dat de ontvankelijkheidsvoorwaarde, die bepaalt dat een intergemeentelijk samenwerkingsverband moet bestaan uit minstens 4 omliggende gemeenten, wordt vervangen door de subsidievoorwaarde dat het intergemeentelijk samenwerkingsverband een werkingsgebied heeft van minstens 85.000 inwoners.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Doelstellingen van het decreet

20. Dit ontwerp van decreet heeft tot doel om een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde cultuurwerking uit te bouwen, te stimuleren, te optimaliseren en participatie te bevorderen. Het ontwerp van decreet focust daarvoor op drie krachtlijnen.

Allereerst wil het de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden versterken en streeft het naar een verdere ontwikkeling ervan, met als einddoel dat elke gemeente in Vlaanderen deel zal uitmaken van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking. Vanuit deze ambitie worden de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie opgeschaald tot bovenlokale netwerken en gekoppeld aan de bovenlokale cultuurwerking van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Ook de nieuwe rol die de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden krijgen in de inhoudelijke beoordeling van de kleine bovenlokale cultuurprojecten, kadert in deze focus.

Daarnaast focust dit decreet op de ondersteuning van projecten van culturele organisaties die het bovenlokale culturele weefsel mee vorm geven. Door de invoering van twee subsidielijnen voor kleine en grote bovenlokale cultuurprojecten, wil dit decreet beter inspelen op de grote diversiteit aan initiatieven in het bovenlokale culturele landschap.

Tot slot focust dit ontwerp van decreet ook op de versterking van het Nederlandstalige culturele weefsel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het Vlaamse culturele leven vormt immers een onmisbare schakel in het (boven)lokale cultuurlandschap.

Beleidsinstrumenten

21. Om de doelstellingen te realiseren omvat dit ontwerp van decreet acht beleidsinstrumenten.

Ten eerste voorziet het ontwerp van decreet projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten met een maximale looptijd van één jaar.

Ten tweede voorziet het ontwerp van decreet projectsubsidies voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten met een maximale looptijd van drie jaar.

Ten derde voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur, toegekend voor een subsidieperiode van vijf jaar.

Ten vierde voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking, toegekend voor een subsidieperiode van maximaal zes jaar.

Ten vijfde voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, toegekend voor een subsidieperiode van maximaal zes jaar.

Ten zesde voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijk cultuurbeleid te voeren, toegekend voor een subsidieperiode van zes jaar.

Ten zevende voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren, toegekend voor een subsidieperiode van zes jaar.

Ten slotte voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie om een kwaliteitsvol en duurzaam bovenlokaal cultuurbeleid in Brussel te stimuleren en om een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie te organiseren, toegekend voor een subsidieperiode van vijf jaar.

Krachtlijnen

22. Dit ontwerp van decreet gaat uit van de volgende krachtlijnen:

- a) Culturele sectoren en disciplines, waar zij een bovenlokale meerwaarde bieden, ondersteunen en stimuleren tot transversaal samenwerken.

Dit ontwerp van decreet is toepasbaar op de volgende culturele sectoren en disciplines: kunsten, cultureel erfgoed, circuskunsten, amateurkunsten en sociaal-cultureel werk, waarbij dit laatste zowel het lokaal cultuurbeleid, het volwassenenwerk als het jeugdwerk omvat met uitzondering van hetgeen ressorteert onder het ontwerp van Jeugddecreeet. Op deze manier kunnen er bijvoorbeeld innovatieve initiatieven ontstaan die de grenzen neerhalen tussen de verschillende velden. Cultuur wordt hier met andere woorden breed ingevuld.

Transversaal samenwerken wordt in dit ontwerp van decreet verstaan als enerzijds cross sectoraal samenwerken tussen de verschillende culturele sectoren en disciplines, en anderzijds samenwerken tussen culturele sectoren en disciplines en sectoren uit andere beleidsvelden, namelijk welzijn, onderwijs, toerisme, economie, sport, omgeving en natuur, onroerend erfgoed, enzovoort.

Het bovenlokale niveau is een ideale broedplaats voor cultuurparticipatie en experiment. Door transversaal samenwerken te stimuleren wil de Vlaamse Overheid dit niveau ten volle ondersteunen en erkennen, en ze wil geen enkele van de vele culturele sub-sectoren hierin een belangrijkere rol toebedelen dan een andere.

- b) Het verbindend karakter van het bovenlokale veld tussen het lokale cultuurbeleid en het Vlaamse niveau erkennen en versterken

Er zijn in Vlaanderen vele culturele organisaties die een werking hebben die buiten de grenzen van een stad of gemeente uitdijt (qua publieksbereik, cultureel belang, budget, ...) maar die tegelijk te klein zijn om op een Vlaamse schaal terecht te kunnen binnen een sectorale subsidieregeling. De

werking die ze ontplooiën is te groot voor de gemeente of stad, maar te klein voor het Vlaamse beleidsniveau. Een bovenlokaal cultuurdecreet biedt hierbij voordelen ten opzichte van het integreren van een bovenlokaal niveau in ieder sectordecreet.

Dit ontwerp van decreet wil, net als het decreet van 15 juni 2018, het bovenlokaal cultuurlandschap, dat zich bevindt tussen het lokale en het Vlaamse niveau verder stimuleren en versterken. De Vlaamse Overheid zet immers volop in op Regiovorming, waardoor deze bovenlokale ruimte in de toekomst nog meer belang en waarde zal krijgen.

c) Aandacht hebben voor regionale verschillen

Doordat het bovenlokale culturele landschap uit veel verschillende actoren, disciplines en sectoren bestaat, is dit landschap zeer divers. Dit leidt tot soms zeer grote regionale verschillen en snelheden. Daardoor is kennis van de regio's bij de beoordeling van aanvragen voor projecten en werkingsubsidies essentieel. Om die reden krijgen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking in dit ontwerp van decreet een nieuwe opdracht om in te staan voor de inhoudelijke beoordeling van aanvragen op de subsidielijn voor kleine bovenlokale cultuurprojecten. Zij kennen hun werkingsgebied uiteraard het best en kunnen best inschatten of een project tegemoet komt aan reële noden of uitdagingen binnen hun werkingsgebied.

d) In het kader van bovenlokaal cultuurwerk samenwerkingen in een cultureel ecosysteem met andere beleidsvelden stimuleren

Aansluitend bij het stimuleren van transversale samenwerking, bevestigt dit ontwerp van decreet de vele mogelijkheden die liggen in de samenwerking met andere beleidsvelden. Op het bovenlokale niveau kent cultuur een intergemeentelijke slagkracht, zonder al te ver af te staan van creërende en participerende actoren. Vandaar de uitzonderlijke mogelijkheid om de cultuurwerking te versterken door horizontale samenwerkingen met organisaties binnen de beleidsvelden onderwijs, welzijn, toerisme, economie, sport, ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed,

Dit ontwerp van decreet wil dit verwezenlijken vanuit de idee van het culturele ecosysteem waarin makers, culturele instellingen, belanghebbende organisaties en overheden zich binnen het bovenlokale niveau bevinden. In nauwe samenwerking met elkaar kunnen zij rekening houden met de samenstelling en behoeften van de bevolking, met de identiteit en verhalen uit de regio, en met het lokale klimaat voor creatievelingen en participanten. Zo kunnen ze elkaar qua beleid en geldstromen versterken. De dynamiek van een regio wordt namelijk bepaald door de inwoners en de organisaties die daar actief zijn. Culturele projecten en samenwerkingen die over de grenzen van het culturele beleidsveld kijken, worden daarom middels dit ontwerp van decreet aangemoedigd en ondersteund.

Met de integratie van de bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking, gaat dit ontwerp van decreet nog een stap verder en stimuleert het intergemeentelijke samenwerkingsverbanden om de beleidsveldoverschrijdende samenwerking structureel te verankeren in hun bovenlokale cultuurwerking.

e) Aandacht hebben voor innovatie en vernieuwende voorbeeldwerkingen

Een zeer divers en heterogeen bovenlokaal cultuurlandschap met verschillende snelheden is ook een broedplaats voor innovatie en experiment. Innovatie is het uiteindelijke resultaat van een succesvol experiment, en behelst een nieuw of significant beter antwoord op de culturele uitdaging. Een succesvol experiment leidt dus tot nieuwe vormen van productie, creatie, educatie, participatie of communicatie en ondersteunt innovatie in het bovenlokale culturele veld. Dit ontwerp van decreet zet daarom de aandacht voor innovatie en vernieuwende voorbeeldwerkingen onverminderd voort.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact

23. De beslissing van de Vlaamse Regering over de toekenning van werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in uitvoering van het voorliggend ontwerp, kan ertoe leiden dat bepaalde intergemeentelijke samenwerkingsverbanden niet langer werkingssubsidies krijgen voor een bovenlokale cultuurwerking en, omgekeerd, dat nieuwe intergemeentelijke samenwerkingsverbanden werkingssubsidies krijgen voor een bovenlokale cultuurwerking.

De integratie van de werkingssubsidies aan gemeenten voor de organisatie van een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie in de werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie kan ertoe leiden dat een aantal gemeenten niet de overstap zal maken naar een bovenlokaal netwerk.

Armoedetoets

24. Het voorliggend ontwerp van decreet is onderhevig aan de armoedetoets. De Armoedetoets (bijlage 1) kwam tot stand met de medewerking van het Netwerk tegen Armoede.

Impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel

25. Het voorliggende ontwerp van decreet heeft geen specifieke impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel.

Budgettaire impact

26. Het voorliggende ontwerp van decreet heeft op zichzelf geen budgettaire impact. Het maximale bedrag dat in het betreffende jaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit ontwerp van decreet wordt bepaald in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Regering, die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt (zoals bepaald in artikel 73 van dit ontwerp van decreet).

Kind- en jongereneffectrapportage (JoKER)

27. Aangezien dit ontwerp van decreet zich richt op organisaties in het bovenlokale culturele landschap en het niet rechtstreeks raakt aan het belang van personen jonger dan 25 jaar, werd er voor het voorliggend ontwerp geen kind- en jongereneffectrapport opgemaakt.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

28. Dit ontwerp van decreet heeft een positieve impact op de lokale besturen of op Brussel omdat het mogelijkheden voorziet ter ondersteuning van het bovenlokale of lokale cultuurbeleid. Dit zowel via werkingssubsidies als via projectsubsidies.

Implementatie

29. De administratie staat in voor de uitvoering, de monitoring en evaluatie van het ontwerp van decreet Bovenlokalecultuurwerking. De administratie is tevens verantwoordelijk voor het toezicht op de aanwending van de subsidies die op basis van het ontwerp van decreet Bovenlokalecultuurwerking toegekend worden.

Het ontwerp van decreet Bovenlokalecultuurwerking treedt in werking de tiende dag na de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

De uitvoeringsbesluiten bij het Participatiedecreet van 18 januari 2008, het decreet Lokaal Cultuurbeleid van 6 juli 2012 en het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018, zullen worden gewijzigd of vervangen.

C. Totstandkomingsprocedure

30. De voorstellen voor de optimalisatie van het Bovenlokaalcultuurdecreet werden voorbereid door het departement Cultuur, Jeugd en Media op basis van de evaluatie van de eerste uitrol van het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018.

Het bovenlokale culturele veld werd geconsulteerd via een overlegronde in september en oktober 2022. Volgende organisaties werden geconsulteerd: OP/TIL, VVBAD, Cult!, Demos, VVSG, De Federatie, Netwerk tegen Armoede, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

31. Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/135 werd geformuleerd op 17 april 2023.

32. Het advies van de Inspectie Financiën werd uitgebracht op 12 april 2023.

33. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) bracht advies uit op xxx met het nummer xxx.

34. Het advies van de Strategische Adviesraad voor cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), sectorraad xxx, werd gegeven op xxx.

35. De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) bracht advies uit op xxx

36. Het advies van de Raad van State werd gegeven op xxx.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het decreet valt enkel onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Dit hoofdstuk omvat de inleidende bepalingen, de doelstellingen van het ontwerp van decreet en de beleidsinstrumenten die door het ontwerp van decreet worden voorzien.

Artikel 1

Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 3

Dit artikel verklaart de begrippen die in het ontwerp van decreet voorkomen.

Punt 16° definieert het begrip 'projectsubsidie'. De formulering dat een project in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zich uitsluitend moet richten tot de Vlaamse Gemeenschap, is ontleend aan artikel 127, § 2 van de Grondwet. Hiermee wordt bedoeld dat de gesubsidieerde activiteiten zich moeten richten tot de Nederlandstalige gemeenschap;

Punt 17° definieert het begrip 'rechtspersoon zonder winstgevend doel' als 'een privaatrechtelijke rechtspersoon waarvan de uitkering van vermogensvoordelen aan de leden of vennoten wettelijk of statutair is uitgesloten'. Het kan hier gaan om verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen of coöperatieve vennootschappen met een erkenning als sociale onderneming;

Punt 19° definieert het begrip 'werkingssubsidie'. De formulering dat de activiteiten zich uitsluitend moeten richten tot de Vlaamse Gemeenschap, is ontleend aan artikel 127, § 2 van de Grondwet. Hiermee wordt bedoeld dat de gesubsidieerde activiteiten zich moeten richten tot de Nederlandstalige gemeenschap.

Artikel 4

Dit artikel beschrijft het doel, de uitgangspunten en de principes van dit ontwerp van decreet en vermeldt tevens de verschillende subsidie-instrumenten die worden ingezet om dit doel te realiseren.

Hoofdstuk 2. Projectsubsidies voor bovenlokale cultuurwerking

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 5

Dit artikel bevat de subsidievoorwaarden waaraan alle projectaanvragen voor zowel kleine als grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten cumulatief moeten voldoen.

Punt 4° bepaalt dat het project nieuw is voor de organisatie en/of de sector. Dit betekent dat zich herhalende projecten enkel in aanmerking komen indien er voldoende nieuwe elementen aanwezig zijn. De nieuwe ingrepen moeten voldoende financiële impact hebben en de hieraan verbonden kosten moeten duidelijk terug te vinden zijn in de projectbegroting.

Artikel 6

Dit artikel somt de activiteiten op die niet in aanmerking komen voor projectsubsidies.

1° het ontwerp en de uitvoering van infrastructuur- en bouwprojecten worden uitgesloten van projectsubsidies omdat er binnen het beleidsveld Cultuur hiervoor specifieke subsidie-instrumenten bestaan:

2° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

3° een project dat zich uitsluitend beperkt tot academisch onderzoek wordt uitgesloten van projectsubsidies.

4° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

5° in dit punt worden benefietprojecten, die opgezet worden met het doel om geld in te zamelen voor derden, bedoeld.

Artikel 7

Dit artikel bevat een subsidievereiste die van toepassing is op alle projectsubsidies.

Afdeling 2. Specifieke bepalingen over projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten

Artikel 8

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om projectsubsidies toe te kennen voor kleine, bovenlokale cultuurprojecten en bepaalt het doel hiervan.

Artikel 9

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten.

1° de term rechtspersoon zonder winstgevend doel is gedefinieerd in artikel 3, 17° van dit ontwerp;

2° behoeft geen verdere toelichting

3° De aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, waaraan een klein, bovenlokaal cultuurproject moet voldoen, bijkomend aan de subsidievoorwaarden vermeld in artikel 5 van dit ontwerp van decreet.

1° de term bovenlokaal is gedefinieerd in artikel 3, 7°. Met relevant voor het werkingsgebied wordt bedoeld dat het project past binnen de bovenlokale cultuurwerking zoals ontplooid door het intergemeentelijk samenwerkingsverband in wiens werkingsgebied de aanvrager is gevestigd;

2° deze subsidielijijn wil samenwerking binnen het werkingsgebied stimuleren. De gekozen partners moeten relevant zijn voor het project en het werkingsgebied. Partners moeten daadwerkelijk bijdragen tot de realisatie van het project. Een partnerschap houdt inhoudelijke, logistieke of financiële samenwerking in met andere, al dan niet culturele actoren.

3° de dagelijkse werking van de aanvrager komt niet in aanmerking voor een projectsubsidie voor een klein bovenlokaal cultuurproject;

4° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

5° het maximale subsidiebedrag dat voor een klein bovenlokaal cultuurproject kan worden aangevraagd, zal worden bepaald door de Vlaamse Regering;

6° De maximale totaal projectkost van een klein bovenlokaal cultuurproject zal bepaald worden door de Vlaamse Regering;

7° Voorafgaand aan de indiening van de aanvraag moet een positief inhoudelijk advies bekomen worden van het intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking in wiens werkingsgebied de aanvrager gevestigd is. Dit advies maakt deel uit van het aanvraagdossier.

Artikel 11

Dit artikel bevat de taakverdeling inzake de inhoudelijke en zakelijke beoordeling van aanvragen voor kleine bovenlokale cultuurprojecten.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de inhoudelijke en zakelijke beoordeling van de aanvragen voor kleine bovenlokale cultuurprojecten.

Artikel 13

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Afdeling 3. Specifieke bepalingen over projectsubsidies voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten

Artikel 14

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om projectsubsidies toe te kennen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten en bepaalt het doel hiervan.

Artikel 15

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor projectsubsidies voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten.

1° dit punt heeft geen verdere toelichting;

2° dit punt heeft geen verdere toelichting;

3° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, waaraan een groot, transversaal bovenlokaal cultuurproject moet voldoen, bijkomend aan de subsidievoorwaarden vermeld in artikel 5 van dit ontwerp van decreet.

1° de term functie is gedefinieerd in artikel 3, 11°;;

2° de term bovenlokaal is gedefinieerd in artikel 3, 7°;

3° deze subsidielijn wil transversale samenwerking stimuleren en verplicht samenwerking met transversale partners. De gekozen partners moeten relevant zijn voor het project en moeten daadwerkelijk bijdragen tot de realisatie van het project. Een partnerschap houdt inhoudelijke, logistieke of financiële samenwerking in met andere, al dan niet culturele actoren;

4° de dagelijkse werking van de aanvrager komt niet in aanmerking voor een projectsubsidie voor een groot, transversaal bovenlokaal cultuurproject;

5° dit artikel heeft geen verdere toelichting;

6° het minimale subsidiebedrag dat voor een groot, transversaal bovenlokaal cultuurproject kan worden aangevraagd, zal worden bepaald door de Vlaamse Regering;

7° dit punt heeft geen verdere toelichting.

Artikel 17

Dit artikel bepaalt dat de aanvragen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten zullen beoordeeld worden door een beoordelingscommissie, die na de beoordeling een advies opstelt. Deze beoordelingscommissie wordt samengesteld uit leden van de pool van experts.

Artikel 18

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de inhoudelijke en zakelijke beoordeling van de aanvragen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten.

Punt 9° bepaalt dat wordt beoordeeld in welke mate een project nieuw of vernieuwend is voor de sector en/of als good practice kan beschouwd worden.

Artikel 19

Dit artikel heeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 3. Werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 20

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap.

Artikel 21

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na kennisname van de adviezen van de beoordelingscommissies, beslist over de toekenning en het bedrag van een werkingssubsidie.

Artikel 22

Dit artikel bepaalt de verschillende elementen waarop een beoordelingscommissie haar beoordeling en advies voor de toekenning van werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap baseert.

Artikel 23

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 24

Dit artikel bepaalt de subsidievereisten waaraan alle organisaties die werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap ontvangen, moeten voldoen.

Afdeling 2. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur

Artikel 25

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur en bepaalt het doel hiervan.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten van een steunpunt voor bovenlokale cultuur en de wijze waarop die moeten gerealiseerd worden.

Artikel 26

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies voor een steunpunt voor bovenlokale cultuur.

1° het ontwerp van decreet voorziet de mogelijkheid dat de aanvrager een vereniging zonder winstoogmerk is of een combinatie van meerdere verenigingen zonder winstoogmerk. Deze mogelijkheid wordt voorzien om te garanderen dat het steunpunt voor bovenlokale cultuur de nodige expertise kan voorzien, die nodig is voor het uitvoeren van de opdrachten;

2° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 27

Dit artikel bepaalt de onverenigbaarheden met betrekking tot de samenstelling van de bestuursorganen van het steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Artikel 28

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur. Zo bepaalt dit artikel dat een steunpunt voor bovenlokale cultuur over voldoende kennis en expertise moet beschikken om de opdrachten te kunnen uitvoeren. De aanvrager dient tevens een beleidsplan in.

Artikel 29

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de beoordeling van de aanvragen voor werkingssubsidies voor een steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Artikel 30

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na kennisname van de adviezen van de beoordelingscommissie, beslist over de toekenning en het bedrag van een werkingssubsidie aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Artikel 31

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst sluit met het steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Artikel 32

Dit artikel bepaalt welke bepalingen en elementen worden opgenomen in de beheersovereenkomst met het steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Afdeling 3. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking

Artikel 33

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking en bepaalt het doel hiervan.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de wijze waarop die moeten gerealiseerd worden.

Artikel 34

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

1° de aanvrager is een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid, zoals voorzien in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur :

- 1) projectvereniging: een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven project te plannen, uit te voeren en te controleren;
- 2) dienstverlenende vereniging: een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven ondersteunende dienst te verlenen aan de deelnemende gemeenten, eventueel voor verschillende beleidsdomeinen;
- 3) opdrachthoudende vereniging: een samenwerkingsverband met beheersoverdracht waaraan de deelnemende gemeenten de uitvoering van een of meer duidelijk omschreven bevoegdheden met betrekking tot een of meer beleidsdomeinen toevertrouwen;

2° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

3° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 35

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

1° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

2° de term bovenlokaal is gedefinieerd in artikel 3, 7° van dit ontwerp van decreet;

3° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

4° deze verwijzing naar het Regiodecreet van 3 februari 2023 houdt concreet in dat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden moeten gelegen zijn binnen één referentieregio, zoals bepaald in het Regiodecreet. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid voorzien om supraregionaal samen te werken en de mogelijkheid voorzien dat de Vlaamse Regering een tijdelijke of definitieve afwijking kan toestaan op de referentieregio's. In het geval er een afwijking wordt gevraagd op de referentieregio's is het voor de toepassing van dit artikel van belang dat de afwijking ook effectief is toegekend op het moment dat deze voorwaarde wordt getoetst. Enkel een vraag tot afwijking indienen, volstaat dus niet om te voldoen aan deze subsidievoorwaarde;

5° het werkingsgebied van een intergemeentelijk samenwerkingsverband moet minstens 85.000 inwoners hebben. Daarvoor worden de bevolkingscijfers van elke deelnemende gemeente opgeteld;

6° de deelnemende gemeenten of districten moeten jaarlijks een cofinanciering inbrengen die minstens 75% bedraagt van de totale jaarlijks toegekende werkingssubsidie. Dit bedrag kan echter nooit minder bedragen dan het minimumbedrag dat de Vlaamse Regering kan bepalen;

7° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

8° dit punt behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 36

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de beoordeling van de aanvragen voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

Artikel 37

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels kan bepalen voor de subsidiëring van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking, waarvan de samenstelling wijzigt gedurende de subsidieperiode.

Artikel 38

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na kennisname van de adviezen van de beoordelingscommissie, beslist over de toekenning en het bedrag van

werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

De Vlaamse Regering zal de wijze bepalen waarop het subsidiebedrag wordt vastgesteld.

Artikel 39

Dit artikel bepaalt de bijkomende subsidievereiste voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking, dat de deelnemende gemeenten of districten jaarlijks samen als cofinanciering een bedrag moeten inbrengen dat minstens 75 % bedraagt van de totale jaarlijks toegekende geïndexeerde werkingssubsidies. Deze cofinanciering kan nooit minder bedragen dan het minimumbedrag dat de Vlaamse Regering kan bepalen.

Afdeling 4. Specifieke bepalingen over werkingssubsidie aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie

Artikel 40

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor de organisatie van een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie en bepaalt het doel hiervan.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie en de wijze waarop die moeten gerealiseerd worden.

Artikel 41

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

1° de aanvrager is een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid, zoals voorzien in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;

2° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 42

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

1° dit punt heeft geen verdere toelichting;

2° dit punt heeft geen verdere toelichting;

3° dit punt lijst alle partners op waarmee het intergemeentelijk samenwerkingsverband verplicht moet samenwerken bij de organisatie van een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie. Naast de samenwerking met de gemeentelijke diensten bevoegd voor cultuur, jeugd en sport en de OCMW's uit het werkingsgebied, moet het intergemeentelijk samenwerkingsverband alle verenigingen van personen in armoede in het werkingsgebied betrekken;

4° een intergemeentelijk samenwerkingsverband kan enkel werkingssubsidie voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie ontvangen, als het ook werkingssubsidie ontvangt voor een bovenlokale cultuurwerking.

Artikel 43

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de beoordeling van de aanvragen voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

Artikel 44

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels kan bepalen voor de subsidiëring van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, waarvan de samenstelling wijzigt gedurende de subsidieperiode.

Artikel 45

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na kennisname van de adviezen van de beoordelingscommissie, beslist over de toekenning en het bedrag van werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

Artikel 46

De Vlaamse Regering zal de wijze bepalen waarop het subsidiebedrag voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie wordt berekend.

Hoofdstuk 4. Werkingssubsidies in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 47

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 48

Dit artikel bepaalt de verschillende elementen waarop de administratie haar beoordeling en advies voor de toekenning van werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad baseert.

Artikel 49

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 50

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 51

Dit artikel bepaalt de subsidievereisten waaraan de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die werkingssubsidies ontvangen, moeten voldoen.

Afdeling 2. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijk cultuurbeleid te voeren

Artikel 52

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een kwaliteitsvol, duurzaam en geïntegreerd gemeentelijk cultuurbeleid te voeren. Hieronder wordt een cultuurbeleid verstaan dat steunt op deskundigheid, strategische aanpak en participatie van alle actoren, dat streeft naar een evenwicht tussen enerzijds de culturele behoeften en anderzijds het cultuuraanbod, ondersteund door de lokale overheid en dat uitgaat van de samenhang tussen de verschillende cultuurbeleidsdomeinen.

Artikel 53

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een kwaliteitsvol, duurzaam en geïntegreerd gemeentelijk cultuurbeleid te voeren.

1° de aanvrager kan enkel een gemeente zijn die gelegen is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

2° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 54

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een kwaliteitsvol, duurzaam en geïntegreerd gemeentelijk cultuurbeleid te voeren.

Artikel 55

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 56

De Vlaamse Regering zal de wijze bepalen waarop het subsidiebedrag voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijk cultuurbeleid te voeren, wordt berekend.

Afdeling 3. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren

Artikel 57

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een hedendaagse en kwalitatieve gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren. Hieronder wordt een basisvoorziening verstaan waar elke burger terecht kan met zijn vragen over kennis, cultuur, informatie en ontspanning. De openbare bibliotheek bemiddelt actief bij het beantwoorden van deze vragen en is actief op het vlak van geletterdheid, cultuurspreiding en cultuurparticipatie. De openbare bibliotheek werkt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en commerciële invloeden.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten van gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een hedendaagse en kwalitatieve gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren en de wijze waarop die moeten gerealiseerd worden.

Artikel 58

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren.

1° de aanvrager kan enkel een gemeente zijn die gelegen is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

2° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

3° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 59

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren.

Punt 3 heeft als doel om te garanderen dat de gemeente over de nodige deskundigheid beschikt om de opdrachten van de openbare bibliotheek te kunnen uitvoeren.

Artikel 60

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 61

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het subsidiebedrag voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren, wordt berekend.

Afdeling 4. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Artikel 62

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en bepaalt het doel ervan.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten om een kwaliteitsvol en duurzaam bovenlokaal cultuurbeleid in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad te stimuleren en om een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie te organiseren. Dit artikel specificeert ook de wijze waarop deze opdrachten moeten gerealiseerd worden. De opdracht om een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie te organiseren is een voortzetting van het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie waarvoor de Vlaamse Gemeenschapscommissie werkingssubsidies ontving in het kader van het Participatiedecreet.

Onder cultuur- of gemeenschapscentra (vermeld in het tweede lid, 3°) worden hier culturele infrastructuren verstaan die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit. Met het begrip 'streekgericht bibliotheekbeleid' (vermeld in het tweede lid, 4°) wordt hier een ondersteuningsbeleid bedoeld gericht op het stimuleren van de samenwerking tussen de Nederlandstalige openbare bibliotheken in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 63

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

1° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

2° dit punt lijst alle partners op waarmee de Vlaamse Gemeenschapscommissie verplicht moet samenwerken bij de organisatie van een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie. Naast de samenwerking met de eigen diensten bevoegd voor cultuur, jeugd en sport, moet de Vlaamse Gemeenschapscommissie alle verenigingen van personen in armoede betrekken, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 64

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 65

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het subsidiebedrag voor werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt berekend.

Artikel 66

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst sluit met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 67

Dit artikel bepaalt welke bepalingen en elementen worden opgenomen in de beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Hoofdstuk 5: Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Artikel 68

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering een pool van experts kan benoemen voor de beoordeling van aanvraagdossiers en somt op voor welke subsidielijnen deze pool van toepassing is. Daarnaast bepaalt dit artikel modaliteiten en vereisten voor de aanstelling van de leden van de pool.

Artikel 69

Dit artikel bepaalt de onverenigbaarheden voor het lidmaatschap van de pool van experts.

Artikel 70

Dit artikel regelt de modaliteiten voor de samenstelling en de werking van de beoordelingscommissies.

Hoofdstuk 6. Gemeenschappelijke bepalingen voor alle subsidies

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 71

De artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 72

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 73

Het eerste lid bepaalt dat het budget voor de uitvoering van dit ontwerp van decreet geen automatisch of vaststaand gegeven is, maar jaarlijks wordt

onderhandeld bij de begrotingsbesprekingen en vervolgens vastgelegd wordt in de uitgavenbegroting.

Het tweede en het derde lid geven uitvoering aan de Europese regels inzake staatssteun. Zoals vermeld in artikel 4 van dit ontwerp van decreet wordt ter verwezenlijking van de doelstellingen voorzien in verschillende subsidie-instrumenten. Het valt daarbij niet uit te sluiten dat minstens een deel van de toegekende subsidies beschouwd dient te worden als staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Dit artikel bepaalt in dat opzicht dat bij de toekenning van steun in het kader van dit ontwerp van decreet steeds de bepalingen van de algemene groepsvrijstellingsverordening zullen worden nageleefd, op grond waarvan de steun als verenigbaar met de interne markt beschouwd wordt. Wanneer een steunregeling zich beroept op deze algemene groepsvrijstellingsverordening moeten enkele grenzen en voorwaarden uit deze verordening uitdrukkelijk opgenomen worden in de betrokken steunregelingen. Gelet op die vereiste worden in artikel 73 van dit ontwerp van decreet voorwaarden uit de groepsvrijstellingsverordening expliciet overgenomen als subsidievoorwaarden.

Ook de overige bepalingen van de algemene groepsvrijstellingsverordening zullen steeds worden nageleefd door de administratie bij de toekenning van subsidies binnen dit ontwerp van decreet.

De steunintensiteit per begunstigde zal daarbij steeds conform artikel 53, lid 6 tot en met lid 9, van de algemene groepsvrijstellingsverordening zijn.

Artikel 74

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 75

Dit artikel geeft aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om voor elk van de subsidie-instrumenten nadere regels te bepalen voor de in dit artikel opgesomde aspecten.

Afdeling 2. Verantwoording en toezicht

Artikel 76

Organisaties die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen zijn onderworpen aan bepaalde verplichtingen, de subsidievereisten. De administratie controleert of de organisatie voldoet aan deze subsidievereisten, en of de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor ze is verleend.

Aangezien de Algemenebepalingenwet deel uitmaakt van een bindend opgelegde regelgeving vanwege de federale overheid aan de gemeenschappen en gewesten, kan de decreetgever in beginsel niet in meer specifieke regeling voorzien, tenzij via de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Dat artikel bepaalt dat decreten rechtsbepalingen kunnen bevatten waarvoor de decreetgever niet bevoegd is, voor zover het bepalingen betreft die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid.

Artikel 11 van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003 bepaalt dat iedere subsidie verleend door de in artikel 2 opgesomde gemeenschappen en gewesten of door een rechtspersoon, die rechtstreeks of onrechtstreeks door één van die gemeenschappen en gewesten wordt gesubsidieerd, daarin begrepen ieder door hen zonder interest verleend terugvorderbaar voorschot, moet worden aangewend voor de doeleinden, waarvoor zij werd verleend. De mogelijkheid voor de aanvrager om te motiveren dat afwijkingen van het aanvraagdossier of het geactualiseerde beleidsplan noodzakelijk waren, steunt op het principe van de impliciete bevoegdheden en voldoet aan de voorwaarden voor het invoeren van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De voorgestelde aanvulling is immers noodzakelijk voor de zinvolle uitoefening van een aan de gemeenschappen uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheid. Bij de realisatie van een voorgenomen werking of het opzetten van een bovenlokaal cultuurproject spelen vele omstandigheden mee die ertoe kunnen leiden dat de werking of het project, ondanks de geleverde inspanningen van de organisatie en de overige betrokkenen, niet loopt zoals gepland. Het zou onredelijk zijn, en geheel tegen de basisgedachte van de ondersteuning van het bovenlokale culturele landschap in, om in dergelijke gevallen steeds tot een verplichte en volledige terugvordering over te moeten gaan zonder rekening te kunnen houden met de specifieke omstandigheden van elk geval.

De federale aangelegenheid leent zich tot een gedifferentieerde regeling. De Vlaamse overheid is bevoegd voor de haar toegekende bevoegdheidspakketten. Zij kan in dat kader subsidies toekennen en dus ook het toezicht op die subsidies regelen zonder dat dit invloed heeft op de andere gemeenschappen of gewesten, of de federale overheid.

Er is sprake van een marginale weerslag van de hier voorgestelde afwijking. Deze afwijking is immers niet de norm: het principe is nog steeds dat artikel 11 tot en met 14 van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003 van toepassing zijn op subsidies die verleend zijn door een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid of door een andere rechtspersoon, die rechtstreeks of onrechtstreeks van de Vlaamse Gemeenschap een subsidie krijgt (artikel 76, eerste lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019).

Artikel 77

Dit artikel bepaalt de maatregelen die de Vlaamse Regering kan nemen, in het geval er bij het toezicht op de aanwending van de subsidies, voorzien in dit ontwerp van decreet, ernstige tekortkomingen worden vastgesteld.

Artikel 78

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 7. Bepalingen over de gegevensverwerking

Artikel 79

De administratie wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke voor persoonsgegevens.

Artikel 80

Het steunpunt voor bovenlokale cultuur, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de andere organisaties die op basis van dit decreet een aanvraag indienen om gesubsidieerd te worden, kunnen persoonsgegevens verwerken in het kader van hun aanvraag en de uitvoering van de taken. Zij treden in dat geval op als verwerkingsverantwoordelijke van die persoonsgegevens.

Het steunpunt voor bovenlokale cultuur kan in het bijzonder persoonsgegevens verwerken in het kader van haar beleidsondersteunende taak en onderzoek.

Artikel 81

Dit artikel bepaalt welke categorieën van personen toegang hebben tot de verwerkte persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit decreet.

Artikel 82

Dit artikel bepaalt op welke categorieën van betrokkenen de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet betrekking heeft.

Artikel 83

Dit artikel bepaalt op welke categorieën van persoonsgegevens de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet betrekking heeft.

Artikel 84

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 85

Conform de algemene verordening gegevensbescherming mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk.

Voor wat betreft bestuursdocumenten van de Vlaamse overheid wordt in het algemeen reeds aan deze voorwaarde uitvoering gegeven door hoofdstuk 3, afdeling 5 "Beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten" van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. De bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit ontwerp van decreet worden bewaard door de administratie, worden vastgelegd in selectieregels.

Het steunpunt voor bovenlokale cultuur, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de andere organisaties, bepalen als verwerkingsverantwoordelijken de bewaartermijnen van de persoonsgegevens die zij conform dit artikel verwerken.

Artikel 86

Dit artikel bepaalt dat de administratie de gegevens van begunstigen die een subsidie hebben ontvangen, kan bekendmaken en bepaalt welke informatie deze bekendmaking omvat.

Dit artikel bepaalt eveneens dat de administratie de gegevens van experts kan bekendmaken en bepaalt welke informatie deze bekendmaking omvat.

Artikel 87

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijzigingen van het Participatiedecreet van 18 januari 2008

Artikel 88 en 89

Deze artikels heffen de relevante artikels op in het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport.

Afdeling 2. Wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid

Artikel 90

Dit artikel heft de relevante artikels op in het decreet van 6 juli 2012 betreffende het lokaal cultuurbeleid.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 91

Dit artikel heft het decreet van 15 juni 2018 betreffende de Bovenlokale Cultuurwerking op.

Artikel 92

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking op basis van het decreet van 15 juni 2018, met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Deze verlenging kadert in de gelijkschakeling van de subsidieperiodes van de cultuurdecreten, in bijzonderheid het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.

Artikel 93

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van werkingssubsidies aan gemeenten of samenwerkingsverbanden van gemeenten met een lokaal netwerk voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede, op basis van het decreet van 18 januari 2008, met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Ook deze verlenging kadert in de gelijkschakeling van de subsidieperiodes van de cultuurdecreten, in bijzonderheid het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.

Artikel 94

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van de subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie op basis van het decreet van 6 juli 2012, met drie jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Ook de duur van het convenant tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt overeenkomstig verlengd tot 31 december 2026. Deze verlenging kadert in een optimale afstemming van de subsidieperiodes op de beleidsperiodes van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 95

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van een cultuurbeleidsplan, op basis van het decreet van 6 juli 2012, met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Deze verlenging kadert in een optimale afstemming van de subsidieperiodes op de beleidsperiodes van de gemeenten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 96

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek, op basis van het decreet van 6 juli 2012, met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Deze verlenging kadert in een optimale afstemming van de subsidieperiodes op de beleidsperiodes van de gemeenten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 97

Dit artikel houdt in dat de artikels uit het Participatiedecreet die betrekking hebben op de werkingssubsidies aan een vereniging voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen, van toepassing blijven tot het einde van de lopende subsidieperiode op 31 december 2024. Zodoende kunnen deze subsidies verder worden verstrekt tot de startdatum van de nieuwe subsidieperiode van de werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur vanaf 1 januari 2025.

Artikel 98

Dit artikel houdt in dat het artikel uit het Participatiedecreet dat betrekking heeft op de werkingssubsidies aan gemeenten of samenwerkingsverbanden van gemeenten met een lokaal netwerk voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede, van toepassing blijft tot het einde van de lopende subsidieperiode, die verlengd wordt tot 31 december 2026. Zodoende kunnen deze subsidies verder worden verstrekt tot de startdatum van de nieuwe subsidieperiode van de werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie vanaf 1 januari 2027.

Artikel 99

Dit artikel houdt in dat de artikels uit het decreet Lokaal Cultuurbeleid die betrekking hebben op de subsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, van toepassing blijven tot het einde van de lopende subsidieperiodes, die verlengd worden tot 31 december 2026. Zodoende kunnen deze subsidies verder worden verstrekt tot de startdatum van de nieuwe subsidieperiode van de werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie vanaf 1 januari 2027.

Artikel 100

Dit artikel houdt in dat de artikels uit het Bovenlokaal cultuurdecreet van 15 juni 2018 die betrekking hebben op projectsubsidies voor bovenlokale

cultuurprojecten, werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking en werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur, van toepassing blijven tot de einddatum van de lopende subsidieperiodes, zoals vermeld in dit artikel. Zodoende kunnen deze subsidies verder worden verstrekt tot de startdatum van de respectieve nieuwe subsidieperiodes.

Artikel 101

Dit ontwerp van decreet legt in artikel 35, 5°, de subsidievoorwaarde op dat het intergemeentelijk samenwerkingsgebied een werkingsgebied moet hebben met minimaal 85.000 inwoners. Om enkele kleine intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voldoende tijd te geven om de transitie te maken om te kunnen voldoen aan deze voorwaarde, voorziet dit ontwerp van decreet in een overgangsregeling. Deze overgangsregeling bestaat erin dat gedurende de eerste subsidieperiode van 2027 tot 2032 ook intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een werkingsgebied van minder dan 85.000 inwoners in aanmerking komen voor deze werkingssubsidie, op voorwaarde dat ze uit minimaal 4 omliggende gemeenten of districten bestaan.

Artikel 102

Om lokale besturen met een bestaand lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie voldoende tijd te geven om de transitie te maken naar een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie voorziet dit ontwerp van decreet in een overgangsregeling. Die bestaat erin dat gemeenten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die in 2026 werkingssubsidies ontvangen voor een lokaal netwerk voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede op basis van artikel 22 van het Participatiedecreet, van 2027 tot 2032 nog werkingssubsidies kunnen ontvangen voor hun lokaal netwerk. Vanaf 1 januari 2033 stopt deze overgangsregeling en komen enkel nog intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking in aanmerking en niet langer individuele lokale besturen.

Artikel 103

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 104

Dit artikel bepaalt per subsidielijn de startdatum van de eerste subsidieperiode.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Bijlagen

- Bijlage 1: Armoedetoets over het voorontwerp van bovenlokaal cultuurdecreet